

Mobiliteitsbrief

voor een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid

Vlaanderen
is mobiliteit &
openbare werken

nr 219 • mei 2021

verschijnt maandelijks behalve in juli en augustus
P 309279 Afgiftekantoor Gent

Je kapsel
een natuurlijke
finish geven?

Fiets.

DE
GROTE
VERSNELLING

Met 'De Grote Versnelling' wil Vlaanderen een schaa sprong maken in het fietsbeleid. "We gaan het fietsbeleid kwalitatief versterken, versnellen en verdiepen via fietsdeals", zegt programmamanager Patrick D'haese.

'Met De Grote Versnelling bundelen we krachten en kennis in fietsdeals'

interview

Wat is De Grote Versnelling?

"De Grote Versnelling is een samenwerkingsverband tussen de Minister van Mobiliteit en Openbare Werken Lydia Peeters, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, de Vlaamse provincies én de steden en gemeenten. Samen willen zij het fietsbeleid in Vlaanderen versnellen en verdiepen. Dat zal gebeuren via fietsdeals: concrete acties die het fietsen in Vlaanderen vooruit stuw en tussen diverse overheden, bedrijven, verenigingen, scholen, kennisinstellingen, ... Zo creëren we een win-winsituatie. Want door krachten en kennis te bundelen kan je meer uit fietsprojecten halen. Op die manier krijgen we ook meer mensen op de fiets. Naast de financiële stimulans die de Vlaamse overheid geeft via de investerings- en subsidieprojecten voor

fietsinfrastructuur, geeft De Grote Versnelling een boost aan de kwaliteit en creativiteit van fietsprojecten. De concrete aanleiding voor De Grote Versnelling is de organisatie van het WK wielrennen in september. Naar aanleiding van dat WK wil de organisatie een fietslegacy achterlaten. Ook in het regeerakkoord van de Vlaamse Regering is het WK een aangrijpingspunt om te werken aan een schaa sprong voor functioneel fietsen."

Waarvoor kunnen lokale overheden terecht bij De Grote Versnelling?

"Voor advies over fietsprojecten en inspiratie over extra invalshoeken of om andere stakeholders te betrekken. De Grote Versnelling heeft zelf geen subsidiebudget om te verdelen. Het is onze taak om de juiste partners en kennis bij elkaar te brengen. Door samen te werken, kan je kwalitatievere projecten realiseren die kostenefficiënter kunnen zijn. Denk bijvoorbeeld aan dataverzameling waar veel stakeholders al mee bezig zijn. Al die data samenbrengen kan een schat aan informatie opleveren. De Grote Versnelling wil ook baanbrekende of creatieve projecten oppikken en daarmee de rest van Vlaanderen inspireren. Zowel grotere als kleine inspanningen komen in aanmerking. Denk bijvoorbeeld aan lokale campagnes om

STEFAN DEWICKERE

Patrick D'haese, programmamanager De Grote Versnelling: "Lokale besturen kunnen nog steeds voorstellen indienen voor fietsdeals."

mensen te laten fietsen naar het vaccinatiecentrum. Je kan mensen stimuleren om de fiets te nemen door fietsenstallingen te voorzien en via sociale media een oproep te lanceren. Tot slot maken we steden en gemeenten ook wegwijs in subsidies of andere financiële pistes waar ze misschien zelf niet aan denken, zoals innovatiebudgetten. Maar ook het faciliteren van groepsaankopen behoort tot de mogelijkheden."

Welke projecten komen in aanmerking voor fietsdeals?

"We zien de fietsdeals heel breed. Er zijn vier thema's: sensibilisatie, verkeersveiligheid, netwerken/infrastructuur en knooppunten/multimodale hubs. Een voorbeeld is 'Bike for Life'. Een actie van de Fietsersbond en Sport Vlaanderen waarbij zij per gefietste kilometer een bedrag storten aan een goed doel. Dit jaar richt die campagne zich naast werknemers van bedrijven ook naar werknemers van lokale overheden. Een ander voorbeeld is om bij de aanleg van een fietssnelweg, de bedrijven uit de buurt rond de tafel te brengen en fietsen naar het werk te promoten. Ideeën voor fietsdeals zijn trouwens nog altijd welkom. Kijk dus zeker eens op onze website en dien je fietsdeals in!"

www.degroteversnelling.be

Naar aanleiding van het WK kreeg Vlaanderen van de internationale wielerveding (UCI) het **UCI Bike Region Label**. Dat erkent regio's die enerzijds belangrijke UCI-evenementen organiseren, maar daarenboven ook sterk inzetten op de promotie van het fietsen voor iedereen.

Knokke-Heist schakelt sociale media in om fietsen te promoten

Knokke-Heist is een van de steden die in september het WK wielrennen ontvangt. Naar aanleiding daarvan heeft de stad een creatieve campagne op poten gezet via sociale media om haar fietsroutes in de kijker te zetten.

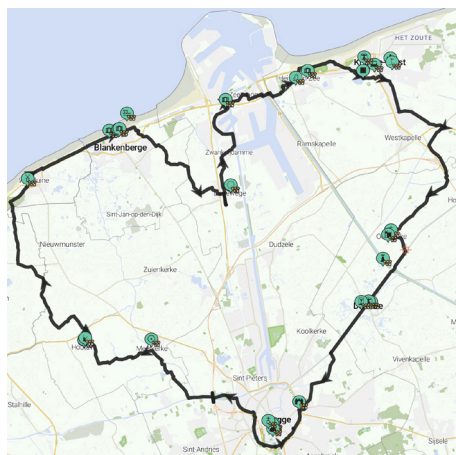
Om fietsen en wandelen te promoten, zet Knokke-Heist al een tijdje in op sociale media. Zo tekende de stad fiets- en wandelroutes uit voor Instagram, TikTok en LinkedIn. Recent breidde Knokke-Heist dat aanbod uit met een Snapchat-route en een Strava-route. Strava is een van de meest populaire fietsplatformen waar je routes kan plannen en delen, sportprestaties kan bijhouden en vergelijken met anderen.

Een hartje op Strava

Knokke-Heist creëerde in de aanloop van het WK wielrennen een speciale Strava-route in de vorm van een groot hart. De volledige rit van 70 km brengt je langs de mooiste plekjes van Knokke-Heist en de streek. Het Strava-account wordt regelmatig aangevuld met nieuwe routes. Voor sportliefhebbers is het een leuke uitdaging en voor de recreatieve fietsers zijn er voldoende stops tussendoor. Het Strava-account wordt via de accounts van bekende Vlamingen gedeeld en gepromoot. Knokke-Heist creëerde voor iedere route en sociaal mediakanaal ook een Spotify playlist met aangepaste muziek. Zo kan je ook op je eentje de routes intens beleven.

KNOKKE-HEIST

Ideale fietsdeal

Gelijkaardige campagnes kunnen ook in andere gemeenten interessant zijn. Bijvoorbeeld naar aanleiding van de Ronde van Vlaanderen of andere wedstrijden. Sociale mediacampagnes die fietsen stimuleren zijn een mooi voorbeeld van een fietsdeal binnen De Grote Versnelling (zie pagina 1).

Alle routes zijn te vinden op de website www.myknokke-heist.be en via de sociale media van Knokke-Heist. Je kunt de routes verkrijgen in het Nederlands, Frans, Duits en Engels.

Participatie speelt hoofdrol in nieuw tracé voor

Het volledige tracé van de fietssnelweg F74 tussen Hamont-Achel en Sint-Truiden ligt definitief vast. De provincie Limburg en de Vlaamse overheid hebben de haalbaarheids- en tracéstudie afgerond na een intensief participatieproces.

Monica Silvestrini, provincie Limburg: "De bilaterale gesprekken tijdens de opstart hebben later in het proces geloond."

Om de beste tracés te bepalen voor de nieuwe fietssnelweg hebben de initiatiefnemers MOW Limburg en de provincie Limburg als één team met alle stakeholders overlegd. "In een eerste fase hebben we bilaterale gesprekken gevoerd met de lokale besturen en partners zoals het Agentschap voor Natuur en Bos, het Departement Landbouw en Visserij en Infrabel", zegt Monica Silvestrini van Provincie Limburg. "In die gesprekken konden we al veel informatie delen, bezorgdheden capteren en afspraken maken waardoor de projectstuurgroep vlotter verliep."

Burgerbevraging

Ook burgerparticipatie speelde een belangrijke rol. Via een online bevraging kwamen er 456 reacties binnen. Silvestrini: "Door de coronapandemie hebben we onze plannen voor een

infomarkt moeten ombuigen naar een online bevraging. Een digitale tool is weliswaar minder interactief, maar we vermoeden dat we op die manier wel meer reacties hebben gekregen. De reacties waren ook inhoudelijk goed onderbouwd. Een pluim dus voor de deelnemers!" Naast de participatietool kreeg het team ook schriftelijke reacties van verenigingen als Unizo en natuurverenigingen.

Aansluiting op het fietsnetwerk

"We hebben al die reacties bekeken en we hebben er zo veel mogelijk rekening mee gehouden", zegt Monica Silvestrini. "Maar wij bekijken natuurlijk het hele plaatje: ook toekomstige ontwikkelingen, waardoor er soms beperkingen in ontwikkelingskansen optreden. Het was bovendien onze taak om de fietssnelweg zo goed mogelijk te laten aansluiten op

150 miljoen euro voor lokale fietsinfrastructuur

Met het Kopenhagenplan subsidieert het Agentschap Binnenlands Bestuur 150 miljoen euro voor fietsinfrastructuur op gemeentewegen.

Deze projectsubsidie houdt in dat elke gemeente recht heeft op 1 euro voor elke 2 euro die ze zelf investeert. Het totaalbedrag (150 miljoen euro) wordt verdeeld a rato van het inwonersaantal. Dat komt neer op een trekkingsrecht per gemeente van 22,62 euro per inwoner. Lokale besturen die zelf minstens 44 euro per inwoner investeren in fietsinfrastructuur, kunnen het subsidiebedrag volledig ontvangen. De uitkering van de subsidie verloopt via het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Op lokale wegen

Die extra projectsubsidie streeft naar de realisatie van veilige fietsroutes en het wegwerken van verkeersveiligheidsknelpunten. De subsidie richt zich op het aanleggen van nieuwe fietsinfrastructuur, verbetering van bestaande infrastructuur of het duurzaam en structureel onderhoud van bestaande fietsinfrastructuur. De projecten moeten uitgevoerd worden op het lokale wegennet en de infrastructuur moet in beheer zijn van de gemeente.

Timing

Tot 30 september 2022 kan elke gemeente één of meerdere projecten aanmelden via het digitaal loket van het Agentschap Binnenlands

Bestuur (ABB). Na die aanmelding moet de aanvraag voorgelegd worden aan de projectstuurgroep. Als de beoordeling en de gunning gebeurd zijn, kan een voorschot van 80% van het geraamde subsidiebedrag worden aangevraagd. Pas wanneer de werkzaamheden opgeleverd zijn, en uiterlijk op 15 september 2025, kan de eindafrekening worden aangevraagd.

Kwaliteitsadvies

Het Agentschap Binnenlands Bestuur wil de drempel om projecten in te dienen laag houden en stelt daarom geen strikte kwaliteitseisen aan de projectvoorstellen. Via de projectstuurgroep zal het Departement MOW adviseren over de kwaliteit van de ingediende projecten.

Niet combineerbaar

De subsidie kan niet worden gecombineerd met de gereguleerde subsidies die vanuit het beleidsdomein MOW toegekend worden voor de uitbouw van fietsinfrastructuur of veilige schoolroutes. Het is dus niet mogelijk om een project te laten subsidiëren via het Fietsfonds, of om de kosten die binnen het Fietsfonds niet subsidiabel zijn (o.a. onteigeningen) voor deze projectsubsidie in te dienen. Een cumulatie met andere subsidies, bijvoorbeeld voor de uitbouw van recreatieve fietsinfrastructuur, is niet verboden.

Op <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/relance/fietspaden> vind je alle praktische informatie over deze projectsubsidie.

Welke subsidies voor welk fietsproject?

Het bedrag van 150 miljoen euro dat het Agentschap Binnenlands Bestuur in 2021-2022 via het Kopenhagenplan investeert, komt bovenop de 350 miljoen euro die het MOW-beleidsdomein dit jaar al investeert in fietsprojecten. Sinds kort vind je een overzicht van de Vlaamse fietssubsidies op www.vlaanderen.be/subsidies-fietsinfrastructuur. Deze fietssubsidiewijzer is gemaakt op maat van lokale besturen die willen investeren in fietsinfrastructuur. Door online enkele eenvoudige ja/nee-vragen te beantwoorden (zie voorbeeld in kadertje), kan je snel zien welke subsidies je voor specifieke projecten kan aanspreken. Ga dus zeker eens een kijkje nemen!

Herstarten
Stap terug

- 5

Fietsfonds
- 4

Betreft het de aanleg van een kunstwerk (tunnel of brug)?

nee
- 3

Betreft het een ingreep om de fietsinfrastructuur conform te maken?

ja
- 2

Betreft het fietsinfrastructuur op het BFF?

ja
- 1

Betreft het [fietsinfrastructuur](#) langs een gemeenteweg?

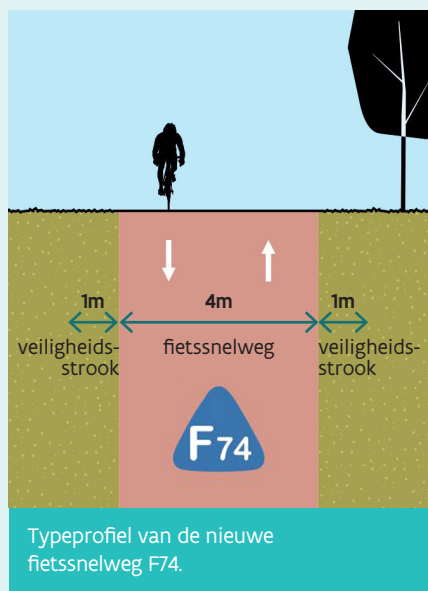
ja

fietsnelweg F74

het fietsnetwerk. Het participatietraject was een aangename ervaring. De samenwerking tussen de provinciale en Vlaamse overheid verliep ook perfect. We hebben er veel uit geleerd en merken dat we nu een breed draagvlak hebben. De tijdsinvestering in de bilaterale gesprekken tijdens de opstart heeft later in het proces zeker geloofd. In de toekomst willen we op dezelfde manier werken voor andere projecten.”

Gefaseerde uitvoering

De fietsnelweg F74 wordt 4 meter breed. De werken starten ten vroegste in 2024. Het grootste deel van de werken is gepland op middellange (4-8 jaar) of lange (8-15 jaar) termijn. Er komen 14 ongelijkvloerse kruisingen (bruggen en tunnels) op het tracé, waarvan er 9 nieuw worden aangelegd.

Nieuwe versie Hoppinhuistijlgids beschikbaar

Sinds april 2021 is er een nieuwe versie van de Hoppinhuistijlgids beschikbaar. Hoppin is het nieuwe mobiliteitsmerk van de Vlaamse overheid dat de verschillende mobiliteitsoplossingen van basisbereikbaarheid bundelt. Met Hoppin wil de Vlaamse overheid reizigers zo goed mogelijk gidsen in het openbaar vervoer dat het komende jaar grondig zal wijzigen. Dit merk zorgt ervoor dat mobiliteitsoplossingen eenvoudig te herkennen, te gebruiken en te combineren zijn. Zowel op de Hoppinpunten, de voertuigen en infrastructuur van het kernnet, het aanvullend net en het vervoer op maat zal de naam en de visuele identiteit van Hoppin consequent worden toegepast. De huistijlgids legt uit hoe de verschillende elementen van de huistijl van Hoppin, het logo, de kleuren, het lettertype, de iconen, ... moeten worden gebruikt. De nieuwe versie werd uitgebreid met richtlijnen over de Hoppinzuil, de signalisatie op het Hoppinpunt en de toegankelijkheid ervan. De richtlijnen kwamen tot stand op basis van een participatief traject met medewerkers van DMOV, AWW, De Lijn, NMBS, DWV en experts met ervaring in het aanleggen van mobipunten zoals Mobipunt vzw, stad Leuven, Intercommunale Leiedal, enz. De komende maanden zal de Hoppinhuistijlgids verder worden uitgebreid.

Download de huistijlgids via www.vlaanderen.be/basisbereikbaarheid/communicatietoolbox/basismateriaal-hoppin-en-hoppinpunten.

Smart City toepassingen: ook iets voor jouw gemeente of stad?

De Vlaamse overheid voorziet dit jaar middelen om alle Vlaamse steden en gemeenten de kans te geven slim aan de slag te gaan met smart city-toepassingen. Via City of Things kan elke Vlaamse stad of gemeente de mogelijkheden van het Internet of Things en het gebruik van open data verkennen. Binnenkort wordt de 4de City of Things-oproep gelanceerd. Tijdens de digitale infosessie op 26 mei om 10 uur krijg je informatie over de projecten en ideeën die onderwerp kunnen zijn van de nieuwe oproep, de doelgroep, de steun, de aanvraagprocedure, de beoordelingscriteria en het projectverloop. Daarnaast maak je kennis met de werking van het Smart Cities Vlaanderen initiatief. Niet te missen voor wie open staat voor nieuwe opportuniteiten en graag nieuwe contacten legt! Interesse? Schrijf je dan in via de website van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO). Deelname is gratis, maar inschrijven is verplicht en kan nog tot en met 24 mei.

Meer info: www.vlaio.be/nl/events/slim-aan-de-slag-gaan-met-smart-city-toepassingen-ook-iets-voor-jouw-gemeente-stad-210526.
Na 26 mei kan je informatie over de oproep terugvinden op www.vlaio.be/nl/andere-doelgroepen/city-things-slimme-steden-en-gemeenten.

Subsidies en coachingtraject voor toegankelijke haltes

Lokale besturen zijn een belangrijke partner in het Masterplan Toegankelijkheid. Meer dan 60% van alle haltes ligt langs

gemeentewegen. Om mee te helpen aan de toegankelijkheid van die haltes, kan je als stad of gemeente een subsidie van 5.000 euro ontvangen per halte die toegankelijk aangelegd wordt. Voor 2021 trekt Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Lydia Peeters in totaal 1,8 miljoen euro uit. Met dat bedrag kunnen 350 extra toegankelijke haltes geplaatst worden. Alleen haltes die langs gemeentewegen liggen, die de gemeenten zelf in beheer hebben en die bediend worden door het kernnet of het aanvullend net, komen in aanmerking. Je kan een subsidie aanvragen na de aanleg of herinrichting van een halte die toegankelijk is voor personen met een motorische of visuele beperking. Naast financiële steun voorziet de Vlaamse overheid ook jaarlijks een coachingtraject voor 30 Vlaamse gemeenten. Het doel van dat traject is het opstellen van een actieplan voor de aanpak van halte-infrastructuur in de begeleide gemeente. Verder zal ook de toegankelijkheid van de publieke ruimte in het algemeen kort in beeld komen. Inschrijven voor dit coachingtraject kan nog tot 31 mei.

www.vlaanderen.be/basisbereikbaarheid/masterplan-toegankelijkheid

Affichecampagne om functionele verplaatsingen met de fiets te stimuleren

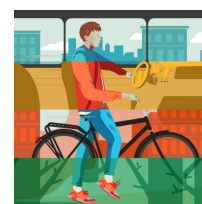
De Vlaming heeft tijdens deze coronaperiode massaal de fiets (her)ontdekt. Die positieve fietstendens wil Vlaanderen blijven stimuleren. In de maand mei loopt daarom, in samenwerking met de Vlaamse Stichting Verkeerskunde, een ludieke affichecampagne om korte

functionele verplaatsingen met de fiets aan te moedigen. De campagne is onderdeel van 'De Grote Versnelling' (zie pag. 1). De verschillende affiches zijn in de maand mei terug te vinden langs de hoofdwegen en enkele varianten op plakborden in steden en gemeenten. Bij bakkers in meer dan 20 steden kan je ook broodzakken vinden met de tekst 'Even strakke billen krijgen als je pistolets? Fiets.'

Je kan alle affiches downloaden op www.vsv.be/sensibilisering/campagne-fiets/. Je kan ze ook als banner gebruiken onder je e-mailhandtekening.

Herbekijk de sessies van het Vlaams Congres Verkeersveiligheid 2021

Op 16 maart 2021 vond de 19de editie van het Vlaams Congres Verkeersveiligheid plaats met als thema 'Veilig verkeer voor elke weggebruiker'. Door de coronamaatregelen verliep dat congres digitaal. Zowel de plenaire sessies als de themasessies kan je nu gratis herbekijken op www.vlaamscongresverkeersveiligheid.be/herbekijk/.

III VEILIG VERKEER VOOR ELKE WEGGEBRUIKER

Agenda

Deze data zijn afhankelijk van de coronamaatregelen. Check online voor de laatste stand van zaken.

mei

- 11, 18, 25 mei en 1 juni** Congres Publieke Ruimte
- 17** VVSG Ronde van Vlaanderen (Oost-Vlaanderen)
- 17, 25 en 7 juni** Masterclass Rechtvaardig Mobiliteitssysteem
- 21** VVSG Ronde van Vlaanderen (Vlaams-Brabant)
- 25** Webinar: Hoe (multi-)modaal is duurzame logistiek intussen?
- 27** Verkeerstekens en signalisatieplannen
- 27** Webinar: MaaS als hefboom naar duurzame mobiliteit
- 28, 29** Trefdag Trage Wegen online (28) en in Diest (29)
- 31** VVSG Ronde van Vlaanderen (Antwerpen)

juni

- 1** Beter communiceren over politieacties
- 3** Nationale applausdag fietsers
- 7** VVSG Ronde van Vlaanderen (Limburg)
- 8** AVOS: Aanpak VerkeersOnveilige Situaties
- 22** Eenvoudig aan de slag met aanvullende reglementen
- 24** Opfrissing van de wegcode

juli

- 5, 6, 7, 8 en 9** European Road Safety Summerschool

september

- 16** Inspiratiedag steden en gemeenten

Zie ook de agenda op www.mobielvlaanderen.be/overheden.

Mobiliteitsbrief is er ook als e-zine. Abonnees op het e-zine krijgen de Mobiliteitsbrief digitaal in hun persoonlijke mailbox. Je kunt voor de papieren en/of digitale versie gratis in- en uitschrijven via www.mobielvlaanderen.be/overheden/mobbrief-inschrijving.php. Op deze website vind je ook alle Mobiliteitsbrieven terug en meer informatie over het lokaal mobiliteitsbeleid. Voor suggesties en vragen over deze publicatie of je abonnement kun je mailen naar info@mobilitetsbrief.be. Voor meer informatie over privacy verwijzen wij naar de privacy policy van de Vlaamse overheid: <https://departement-mow.vlaanderen.be/nl/privacyverklaring>